

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 17 ноември 2023 г.
(OR. en)

15405/23

ESPACE 85

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Подготовка за заседанието на Съвета по конкурентоспособност (вътрешен пазар, промишленост, научни изследвания и космическо пространство) на 7 – 8 декември 2023 г. Бъдещата космическа политика на ЕС в един променящ се свят – Обмен на мнения

Приложено се изпраща на делегациите бележка на председателството на тема „**Бъдещата космическа политика на ЕС в един променящ се свят**“ с оглед на обмена на мнения по време на Съвета по конкурентоспособност на 8 декември 2023 г.

Бъдещата космическа политика на ЕС в един променящ се свят

Космическите технологии, данни и услуги станаха абсолютно необходими за европейските общества и икономики. Те са двигатели на научните изследвания, технологичното развитие и иновациите, като създават възможности за работни места и икономически растеж, повишават европейската конкурентоспособност, подкрепят екологичния и цифровия преход, защитават и предпазват ЕС и неговите граждани и повишават устойчивостта и сигурността на ЕС. През последните години и в актуалния геополитически контекст възникнаха редица рискове, открояващи необходимостта от защита на космическите активи на ЕС и обезпечаване на космическите услуги, които гарантират нашата колективна сигурност и са един от основните елементи на стратегическата автономност на ЕС в настоящия момент и в дългосрочен план.

Устойчивост на космическото пространство

Бързото нарастване на дейностите в космическото пространство, особено в ниските околоземни орбити, и тяхното въздействие върху околната среда застрашават дългосрочната устойчивост на космическото пространство. Един европейски подход към устойчивостта трябва да доведе до установяването на мерки и решения за справяне със специфичните предизвикателства при използването на космическото пространство: експоненциалното нарастване на космическите отпадъци, големите групи спътници, ограничената наличност на честоти или смущенията на астрономическите наблюдения са някои примери за такива предизвикателства. Такъв подход ще укрепи и позицията на ЕС да влияе върху събитията и да насърчава разработването на стандарти на световно равнище.

Сигурност и отбрана

Космическото пространство се превърна в ключов фактор за растеж и просперитет не само за нашите европейски общества и икономики, но и за сигурността и отбраната. Като признава, че космическите активи на ЕС са под граждански контрол, и отчита значението на космическата програма на ЕС, Стратегическият компас, одобрен от Съвета през март 2022 г., предоставя обща стратегическа визия за ролята на ЕС в областта на сигурността и отбраната. Съвместното съобщение от март 2023 г. „Космическа стратегия на ЕС за сигурност и отбрана“ има за цел да помогне на ЕС да постигне общо разбиране за свързаните с космическото пространство рискове и заплахи. В наскоро приетите заключения на Съвета относно Космическата стратегия на ЕС за сигурност и отбрана се отчита важната роля на разработването на космически системи и услуги с двойна употреба и се изтъква отново значението на космическите решения за сигурността и отбраната.

Стратегическа автономност на ЕС

Ограниченият достъп до технологии и материали от критично значение за космическото пространство и смущенията в глобалната верига за създаване на стойност, изострени от геополитическото напрежение, представляват друг съществен риск за стратегическата автономност на ЕС и възможността му за достъп и използване на космическото пространство. Държавите членки признават необходимостта от укрепване на технологичния суверенитет, конкурентоспособността и устойчивостта на веригата за създаване на стойност в космическия сектор на ЕС чрез сигурност на доставките и неограничен достъп до технологии от критично значение за космическото пространство, при същевременно запазване на взаимноизгодното сътрудничество с единомислещи партньори.

Освен това понастоящем Европа е изправена пред безпрецедентна криза поради липсата на автономен достъп до космическото пространство. Спирането на операциите „Ариана 5“, прекратяването на изстрелванията на „Союз“ от Куру, заземяването на „Вега С“ и забавянето при разработването на „Ариана 6“ пряко ограничават способността на Съюза да разгръща и допълва водещите космически инициативи на Съюза „Галилео“, „Коперник“ и бъдещата мрежа от спътници „IRIS²“.

Належащо е да се изведат съответните изводи, за да се осигури автономен, надежден и икономически ефективен достъп на Съюза до космическото пространство въз основа на европейски решения. За тази цел Европейският съюз, в качеството си на първи институционален клиент на европейските услуги за изстрелване и програмен мениджър на европейски космически активи от критично значение и като инкубатор за иновации за нови и диверсифицирани решения за изстрелване, следва да работи с държавите членки и Европейската космическа агенция за постигането на тези цели.

Министрите се приканват да отговорят на следните стратегически въпроси:

1. Какво според вас ще бъде въздействието на Космическата стратегия на ЕС за сигурност и отбрана върху бъдещата космическа политика на ЕС? Как аспектите на сигурността и отбраната биха могли да бъдат включени в бъдеще в различните компоненти на космическата програма на ЕС, които ще останат под гражданско управление?
2. Освен в ролята на клиент, как ЕС би могъл да допринесе за осигуряването на автономния достъп на Съюза до космическото пространство в дългосрочен план?